

1.2.6 PÍSEMNÉ SČÍTÁNÍ A ODČÍTÁNÍ

1. Z pěti daných čísel zvol dvě, jejichž součet je právě 2 356.

732, 865, 1 024, 1 624, 1 962

2. Z pěti daných čísel zvol dvě, jejichž rozdíl je právě 845.

735, 963, 1 297, 1 808, 2 048

3. Místo hvězdiček doplň správné číslice.

a) $\begin{array}{r} *14 \\ 112 \\ \hline 82* \end{array}$	b) $\begin{array}{r} 7*3 \\ - 532 \\ \hline 23* \end{array}$	c) $\begin{array}{r} 6*4 \\ - 324 \\ \hline *50 \end{array}$	d) $\begin{array}{r} 12* \\ *19 \\ \hline 6*3 \end{array}$	e) $\begin{array}{r} 9*8 \\ - *16 \\ \hline 62* \end{array}$	f) $\begin{array}{r} *32 \\ - 1*5 \\ \hline 31* \end{array}$
--	--	--	--	--	--

4. Ze šesti výpočtů uteklo 21 číslic: 0, 0, 0, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 2, 2, 2, 2, 2, 2, 2, 2, 2, 3, 9, 9. Vrať je zpět na místa označená *.

a) $\begin{array}{r} *** \\ 241 \\ 352 \\ \hline \end{array}$	b) $\begin{array}{r} 198 \\ *** \\ 489 \\ \hline \end{array}$	c) $\begin{array}{r} 4*3 \\ - *50 \\ \hline 27* \end{array}$
d) $\begin{array}{r} 5*3 \\ *** \\ 745 \\ \hline \end{array}$	e) $\begin{array}{r} 7** \\ - 17* \\ \hline 52* \end{array}$	f) $\begin{array}{r} 73* \\ - 5*5 \\ \hline **6 \end{array}$

5. Vyřeš algebrogramy. Nahraď každé z písmen A, B, C... jednou z číslic 0–9.

a) $AAA + AA = 488$	b) $BCD + DCB = 444$	c) $EEE - EE = 900$
d) $FFF - GG = 156$	e) $OPOP - MM = NMM$	f) $HIJ + JIH = KKKL$

⌘ ↓ PŘED KOPÍROVÁNÍM PRO ŽÁKY OD TOHOTO MÍSTA ZAKRÝT ↓ ⌘

Komentáře a výsledky:

Úlohy vedou žáka k důkladnému porozumění algoritmům písemného sčítání a odčítání.

U **cvičení 1 a 2** žákovi výrazně pomůže odhad výsledku a informace, kterou dává řád jednotek.

1. 732 a 1 624.

2. 963 a 1 808.

3. a) $714 + 112 = 826$; b) $763 - 532 = 231$; c) $674 - 324 = 350$; d) $124 + 519 = 643$; e) $938 - 316 = 622$;
f) $432 - 115 = 317$.

4. Doplnění prvních čtyř výpočtů je jednoznačné, bereme-li v úvahu číslice, které jsou k dispozici. Tím ze seznamu 21 utečenců může žák vyškrtnout 13 číslic a zbylé dvě úlohy budou řešeny snadněji. a) 111; b) 291; c) $423 - 150 = 273$;
d) $523 + 222 = 745$; e) $700 - 171 = 529$ nebo $700 - 179 = 521$; f) $731 - 505 = 226$ nebo $731 - 525 = 206$.

5. a) $A = 4$; b) $B = 1, C = 2, D = 3$ nebo $B = 3, C = 2, D = 1$; c) $E = 9$; d) $F = 2, G = 6$; e) $M = 5, N = 9, O = 1, P = 0$;
f) 3 řešení. Ve všech řešeních je $I = 5, K = 1$ a $L = 0$. Dále $H = 3, J = 7$ nebo $H = 7, J = 3$; $H = 2, J = 8$ nebo $H = 8, J = 2$; $H = 4, J = 6$ nebo $H = 6, J = 4$.

[TIMSS M2 (M01-2), M30 (M03-06), M32 (M05-03)]